

कुमाख गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति :-२०७८।०३।१८

कुमाख गाउँपालिका
सल्यान जिल्ला
कर्णाली प्रदेश नेपाल
२०७८

गरिमामय दशौँ गाउँसभाका,
अध्यक्ष एवम् गाउँ सभाका प्रमुखज्यू,
प्रमुख अतिथि जिल्ला समन्वय समितिका उप प्रमुखज्यू ,
गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्युहरु,
उपस्थित राष्ट्रसेवक कर्मचारी एवम् सञ्चारकर्मी मित्रहरु,
सम्पूर्ण नेपाली आमा,बुबा तथा दाजुभाई ,दिदी बहिनीहरु ।

कुमाख गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले सम्मानित दशौँ गाउँ सभा समक्ष आगमी आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को निति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको दस्तावेजको रुपमा रहेको बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा अत्यन्तै गौरवान्वित भएको महसुस गर्दछु । यस महत्वपूर्ण अवसरमा नेपालको राजनीतिक परिवर्तनका लागि जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञातअज्ञात सहिदहरु प्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्दै शहिद परिवाजनमा हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु । साथै संघीय लोकतन्त्र गणतन्त्र प्राप्तीको अन्दोलनका क्रममा घाइते र वेपत्ता नागरिकहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।

जनताका विभिन्न आन्दोलनहरुले परिमाणस्वरुप प्राप्त नेपालको संविधानले शासकीय सत्तालाई तल्लो तहसम्म पुर्याएर प्रत्येक नगरिकलाई स्वशासन तथा आत्मनिर्णयको अधिकार सुनिश्चित गरेको छ । अहिले स्थानीय सरकारहरु सोही अधिकारको प्रयोगलाई उच्चतम बिन्दुमा पुर्याउन तल्लीन छन् । नगरिकका अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्न अधि बहिरहेको यस अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिका लागि भएका सबै आन्दोलनहरुमा आफ्नो राष्ट्रियता, स्वाधिनता, सामाजिक न्याय, समान्त र समृद्धि तथा संघीय शासन प्रणाली स्थापित गर्नका लागि संघर्ष गर्नुहुने महान नेपाली जनता र नेतृत्वमा रहनु भएका राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वहरु प्रति हार्दिक सम्मानभाव व्यक्त गर्न चाहन्छु । गाउँसभा अधिवेशनमा गाउँपालिकाको वार्षिक निति, कार्यक्रम तथा पेश गर्न पाउदा मलाई अपार हर्ष महशुस भईरहेको छ । कुमाख गाउँपालिकाको विकासमा सधै हातेमालो गर्नुहुने आदरणीय गाउँवासीहरु प्रति नतमस्तक हुँदै हाम्रा विकासका प्रयासहरुमा सम्पूर्ण गाउँपालिका वासीहरुको सहयोग र समर्थन हुनेछ, भन्ने आशा लिएको छु ।

गाउँ सभाका अध्यक्ष मोहदय

विश्वब्यापी महामारीको रुपमा फौल्लिदै मानव जातिलाई आक्रान्त बनाई रहेको कोभिड १९ कोरोना भाइरसबाट हामी र हाम्रो गाउँपालिका पनि अछुतो छैन, देश भरि यस कोरोनासँग लड्दालड्डै ज्यान गुमाउने नागरिकहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली व्यक्त गर्दछु । यस कोभिड १९ बाट सक्रमित व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै उच्च मनोबलका साथ रहन आग्रह गर्दछु । साथै यस कोभिड नियान्त्रण कार्यमा औरात्र खट्नु हुने स्वास्थ्यकर्मी , सुरक्षाकर्मी , राजनिति दलका प्रमुख व्यक्तित्वहरु, पत्रकार, नागरिक समाजका अगुवा, स्वायमसेवक, सम्पूर्ण जनसमुदायीहरु र यसको व्यवस्थापनमा औराद्र खटिनु भएका स्थानीय तहका जनप्रतिनिधीहरु, यस कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरु र आ-आफ्नो तह र तपकाबाट कोभिड नियन्त्रणमा हाल सम्म गरेको कार्यलाई उच्च सम्मान गर्दै यो उत्पन्न असहज प्रस्थिति सहज नहुजेल सम्म दृढ भई संघर्ष गर्न सधै तयार रहन अग्रह गर्दछु ।

गाउँ सभाका अध्यक्ष मोहदय

कोभिड १९ कोरोना भाइसरको यो असामन्य अवस्थामा हामीले सातै गाउँ सभा सम्पन्न गर्न गइरहेका छौं । कोभिड १९ को महामारीले विश्वको अर्थत्रन्तलाई असन्तुलन र प्रभावित परि रहेको छ भने यसबाट हामी र हाम्रो गाउँपालिका पनि प्रभावित भएको छ । यस अवस्थामा कुमाख गाउँपालिकाले विकासको गतिलाई त्तिव्रहरुमा अगाडि बढाईरहेको बेला निरन्तर रुपमा अगाडि बढिरहेका विकास निर्माणका कार्यहरु प्रभावित हुनु स्वभाविकै छ । प्रकृति सम्पदाको धनी र विकासको प्रचुरताको सम्भावना भएता पनि असहज प्रस्थितिको समाना गर्दा विकास निर्माणका कार्यहरु प्रभावित हुन स्वभाविकै हो ।

उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

उत्पन्न असहज प्रस्थितिकालाई ख्याल गर्दै रोग, भोग, स्वास्थ्य ,शिक्षा, कृषि र रोजगार मुलक कार्यक्रममा केन्द्रित रहि अब म यस कुमाख गाउँपालिकाको आ.ब. २०७८/०७९ को बजेट कुमाख गाउँपालिका आर्थिक ऐन २०७८ मा रहि बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

कुमाख गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७८

प्रस्तावना:कुमाख गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८।०७९को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम कुमाख गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७८” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७८ साल श्रावण १ गतेदेखि कुमाख गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **सम्पत्ति कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकिकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. **भूमि कर (मालपोत):**गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. **घर बहाल कर:** गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक

तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

६. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

९. मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि ९ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

११. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१२. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

१३. अन्य कर हरु ऐनमा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

प्रमाणीकरण मिति : २०७८।

सअनुसूची १

(दफा (२) सँग सम्बन्धित)

सम्पति कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	कच्ची घर एकतलाको घर कर	५०	
२	कच्ची घर प्रतितला थप	५०	
३	ढुङ्गा , जस्ता पाता , टायलको छाना भएको घर कर	१००	
४	ढुङ्गा , जस्ता पाता , टायलको छाना भएको घर प्रतितला थप	५०	
५	पक्की घरको घर कर प्रति तला	३००	

अनुसूचि २

दफा (३) सँग सम्बन्धित)

भूमि कर (मालपोत) पाखो तर्फ प्रति रोपनी

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	अब्बल	१२	बक्यौदा प्रति वर्षको १६ प्रतिशतको दरले लाग्ने
२	दोयम	१०	
३	सिम	८	

४	चार	६	छ।
---	-----	---	----

भूमि कर (मालपोत) खेततर्फ । धनहर प्रति रोपनी

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	अब्बल	२५	बक्यौदा प्रति वर्षको १६ प्रतिशतको दरले लाग्ने छ।
२	दोयम	२०	
३	सिम	१५	
४	चार	१०	

अनुसूचि ३

(दफा (४) सँग सम्बन्धित)

घर बहाल कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	घर बहाल कर	१०%	

अनुसूचि ४

(दफा (५) सँग सम्बन्धित)

व्यवसायसिफारिस कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	व्यवसाय रु ५ लाख सम्म	१०००	
२	व्यवसाय रु ५ लाख भन्दा माथि	१५००	
३	उद्योग (५ देखि २० हर्ष पावर सम्म)	१०००	
४	उद्योग (२० हर्ष पावर भन्दा माथि)	१५००	
५	स मिल काठ चिरानी	१०००	
६	फर्निचर उद्योग	२०००	
७	डेरी उद्योग	१०००	
८	फर्निचर पसल	१०००	
९	निर्माण व्यवसाय	३०००	
१०	परामर्श सेवा	१५००	
११	पिसानी मिल	१०००	
१२	पिसानी कुटानी मिल	१५००	
१३	पिसानी कुटानी पेलानी मिल	२०००	
१४	मदिरा व्यवसाय खुद्रा	५०००	
१५	मदिरा व्यवसाय थोक	१००००	

अनुसूचि ५

(दफा (६) सँग सम्बन्धित)

जडिबुटी , कवाडी र जीवजन्तु कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	सालको रुख २ फुटको	३००	हटाइएको
२	सालको रुख थप प्रतिफुटल	२००	हटाइएको

४	सल्लाको रुख निजि प्रयोजन२ फुटको	१५०	
५	सल्लाको रुख थप प्रतिफुट	१००	
६	व्यापारिक प्रयोजन प्रतिफुट	५०(सल्ला),४०(उत्तिस)३०(अन्य),	
७	टिम्मुर	प्रति के जी २ रुपैया	
८	खोटो	प्रति के जी २ रुपैया	
९	अदुवा	प्रति के जी १ रुपैया	
१०	सुठो	प्रति के जी २ रुपैया	
११	काउलाको बोक्रो	प्रति के जी १ रुपैया	
१२	दालचिनी	प्रति के जी २ रुपैया	
१३	रिठा	प्रति के जी १ रुपैया	
१४	काठ ओसारपसार	प्रति क्युफिट ५ रुपैया	
१५	सामुदायिक वनबाट कुल आम्दानीको	२ प्रतिशत	
१६	पशुवस्तु ओसारपसार खसी बोका	प्रतिगोटा रु ५०	
१७	पशुवस्तु ओसारपसार राँगा भैसी	प्रति गोटा रु १००	

अनुसूचि ६

(दफा (७) सँग सम्बन्धित)

पढ्के सवारी साधन कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	मोटर साइकल	१००	
२	कार, जीव , भ्यान	५००	

३	ट्याक्टर	२००	
४	मिनी बस , मिनी ट्रक	८००	
५	बस , ट्रक	१०००	
६	हेभी, गाडी , डोजर ,क्रेन	२०००	

सवारी साधन सुचिकृत कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	मोटर साइकल	१००	
२	अटो रिक्सा	३००	
३	कार, जीव , भ्यान	५००	
४	ट्याक्टर	५००	
५	मिनी बस , मिनी ट्रक	८००	
६	बस , ट्रक	१०००	
७	जे.सि.वि टायर वाला	३०००	
८	हेभी, गाडी , डोजर ,क्रेन	५०००	

अनुसूचि ७

(दफा (८) सँग सम्बन्धित)

मनोरन्जन कर

क्र.स	सेवाका प्रकार तथा विवरण	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	मेला कर	१०००	

अनुसूचि ८

(दफा (९) सँग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क दस्तुर

क्र.स	सिफारिस	आ.व २०७८/०७९ का लागि स्वीकृत दररेट	कैफियत
१	निवेदन दस्तुर	२०	
२	न्यायिक सम्बन्धी निवेदन दस्तुर	१००	
३	संस्थागत निवेदन दस्तुर	१००	
४	अंग्रेजीमा गरिने सबै सिफारिस	५००	
५	नागरिकता सिफारिस	१००	
६	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	१००	
७	अगिकृत नागरिकता सिफारिस	१०००	

८	नाता प्रमाणित स्वदेश प्रयोजन	१५०	
९	नाता प्रमाणित विदेश प्रयोजन	१०००	
१०	नाता कायम सिफारिस	१५०	
११	पारिवारिक विवरण सिफारिस	१५०	
१२	बसोबास प्रमाणित सिफारिस	५००	
१३	नाबालक सिफारिस	५०	
१४	जन्म मिति प्रमाणित सिफारिस	५०	
१५	वैवाहिक सम्बन्ध प्रमाणित सिफारिस	५०	
१६	अविवाहिक प्रमाणित सिफारिस	५०	
१७	जिवित रहेको सिफारिस	५०	
१८	व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित सिफारिस	१५०	
१९	चारीत्रिक प्रमाणित सिफारिस	५००	
२०	सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणित सिफारिस	५०	
२१	खानेपानी , टेलिफोन जडान , नामसारी , ठाउँसारी	३००	
२२	विद्युत मिटर जडान सिफारिस (घरायसी)	३००	
२३	विद्युत मिटर जडान सिफारिस (उद्योग)	१५००	
२४	अन्य प्रमाणित वा सिफारिस	२५०	
२५	संस्था नविकरण सिफारिस	५००	

घरेलु तथा साना उद्योगको सर्जिमिन तथा सिफारिस

१	ठुला उद्योग सिफारिस	५०००	
२	मझौला उद्योग सिफारिस	२५००	
३	साना तथा घरेलु उद्योग	१५००	
४	व्यवसाय बन्द तथा नाम परिवर्तन	५००	
५	मदिरा व्यवसाय सिफारिस (खुद्रा)	५०००	
६	मदिरा व्यवसाय सिफारिस (थोक)	१००००	
७	संघ संस्था सिफारिस	२०००	

८	वडा सर्जमिन	३००	
९	प्लाटिङ्ग इजाजत प्रति रोपनी	२०००	
१०	वनजन्य वस्तुको सिफारिस	१५००	
११	पर्यटन स्तरीय होटल सिफारिस	२०००	
१२	होटल दर्ताको सिफारिस	१०००	
१३	पेन्सन सिफारिस	५००	
१४	निजि बैंक स्थापना अनुमति सिफारिस	५०००	
१५	जग्गा धनी पूर्जा प्रतिलिपि सिफारिस	१००	
१६	नागरिकता बाहेकको मुचुल्का सिफारिस	१५०	
१७	पटके सिफारिस	३००	
१८	घर पातल प्रमाणित	३००	
१९	घर कायम सिफारिस	१०००	
२०	नयाँ व्यवसाय दर्ता सिफारिस	१०००	

जग्गा रजिष्ट्रेशन पास

१	पहिलो कित्ता	५००	
२	पहिलो कित्ता पछि थप प्रति कित्ता	१००	
३	ट्रेस नक्सा प्रमाणित प्रति कित्ता	१०००	
४	ट्रेस नक्सा प्रमाणित प्रति कित्ता	२५०	
५	उजुरी निवेदन दस्तुर	१००	
६	मिला पत्र दस्तुर	२००	
७	जग्गा दर्ता वा नामसारी सिफारिस ५ रोपनी सम्म	२५०	
८	थप प्रति रोपनी	५०	
९	राजिनामा , बकसपत्र सिफारिस	५००	
१०	अशंबण्डा सिफारिस	२५०	
११	नाम सच्याई सर्जमिन	२५०	

१२	अमिन खटन दस्तुर प्रति कित्ता	१५००	
१३	घर नक्सा नामसारी	१०००	
१४	उद्योग नामसारी ठुलो	२०००	
१५	उद्योग नामसारी मझौला	१५००	
१६	उद्योग नामसारी सानो	१०००	

चार किल्ला प्रमाणित बैक तथा अन्य प्रयोजन

१	पहिलो कित्ता	५००	
२	पहिलो कित्ता पछि थप प्रति कित्ता	१५०	

घर जग्गा मूल्याङ्कन

१	१ लाख देखि १० लाख सम्म	१०००	
२	१० लाख देखि २० लाख सम्म	२०००	
३	२० लाख भन्दा माथि थप प्रतित लाख	२००	
४	नक्सा पास किताब	५००	
५	भरुवा बन्दुक नविकरण	१०००	
६	आय श्रोत प्रमाणित प्रति लाख प्रति वर्ष	१००	

निजी विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड)

१	शिशु कक्षा संचालन दर्ता	२५००	
२	आधारभूत स्तर	३०००	
३	माध्यमिक स्तर	४०००	
४	क्याम्पस / कलेज स्तर	५०००	

सामुदायिक विद्यालयको कक्षा वृद्धि (अपग्रेड)

१	शिशु कक्षा संचालन दर्ता	३००	
२	आधारभूत स्तर	५००	
३	माध्यमिक स्तर	१०००	
४	क्याम्पस / कलेज स्तर	१५००	

निजी विद्यालय सिफारिस दर्ता

१	शिशु कक्षा सञ्चालन	३०००	
२	आधारभूत स्तर	४०००	
३	माध्यमिक स्तर	५०००	

सामुदायिक विद्यालय सिफारिस दर्ता

१	शिशु कक्षा सञ्चालन	५००	
२	आधारभूत स्तर	१०००	
३	माध्यमिक स्तर	१५००	

विद्यालय ठाउँ सारी गर्ने सिफारिस

१	निजी	५०००	
२	सामुदायीक	१०००	

व्यक्तिगत घटना

१	व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह , सबन्धविच्छेद , बसाईसाराई) दर्ता ३५ दिन पछि	२००	
२	व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह , सबन्धविच्छेद , बसाईसाराई) दर्ता प्रतिलिपि	५००	

अन्य सिफारिस /दर्ता

१	संघ संस्था , क्लब , इस्टीच्युट आदि दर्ता	१५००	
२	समुह दर्ता	५००	
३	कुटानी मिल सिफारिस एव विक्री	१०००	
४	कुटानी पिसानी मिल सिफारिस एव विक्री	१५००	
५	कुटानी पिसानी पेलानी मिल सिफारिस एव विक्री	२०००	
६	साना मिल काठचिरानी सिफारिस	१०००	
७	संस्था नविकरण	२००	
८	नाम, थर जन्ममिति,सिफारिस	१००	

व्यवसाय दर्ता दस्तुर

९	व्यवसाय दर्ता रु ५ लाख सम्म	१०००	
१०	व्यवसाय दर्ता रु ५ लाख भन्दा माथि	१५००	
११	उद्योग दर्ता (५ देखि २० हर्ष पावर सम्म)	१०००	
१२	उद्योग दर्ता (२० हर्ष पावर भन्दा माथि)	१५००	
१३	साना मिल काठ चिरानी दर्ता	१०००	
१४	फर्निचर उद्योग दर्ता	२०००	
१५	डेरी उद्योग दर्ता	१०००	
१६	फर्निचर पसल दर्ता	१०००	
१७	घ वग निर्माण व्यवसाय प्रमाणपत्र	१००००	सँसोधित
१८	परामर्श सेवा दर्ता	१५००	

घडेरी प्लटिङ्गमा बाटोको लगन कट्टी

१	१ रोपनी सम्म	१५००	
२	५ रोपनी सम्म	२५००	
३	५ रोपनी भन्दा माथि	५०००	
४	घर जग्गा करको लेखा जोखा सिफारिस	५००	

५	निशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	नि.शुल्क	
६	सशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	२००	
७	आफ्नो अधिकारक्षेत्रका विषयमा अंग्रेजी भाषामा सिफारिस	५००	
८	संरक्षक प्रमाणित तथा सिफारिस	१५०	
९	संस्थागत संरक्षक सिफारिस	२००	
१०	व्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस	२००	
११	हकबाला वा हकदार प्रमाणित	२००	
१२	जग्गाका हक सम्बन्धी सिफारिस (सार्वजनिक , ऐलानी)	५००	
१३	पालन पोषण सिफारिस	२००	
१४	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित	नि.शुल्क	
१५	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित	१०००	

नक्सा पास दस्तुर

१	कच्ची घरको RCC बाहेक एकमुष्ट	२५०	
२	RCC को लागि (स्थानहरु तोक्ने) , तथा राजमार्ग क्षेत्रमा	१०	
३	RCC को लागि प्रति स्क्वायर फिट प्रति (अन्य क्षेत्रमा)	५	
४	RCC को लागि (स्थानहरु तोक्ने) र राजमार्गमा पर्नेको प्रति स्क्वायरस फिट प्रति तला निर्माण भईसकेको	१५	
५	RCC को लागि प्रति स्क्वायरस फिट प्रति तला निर्माण	५	

घट्ट कर

१	नयाँ घट्ट दर्ता	५००	
२	विद्युतबाट चल्ने घट्ट दर्ता	१०००	
३	३ महिना सम्म संचालन हुने	१५०	
४	६ महिना सम्म संचालन हुने	२५०	
५	१२ महिना संचालन हुने	३५०	
६	घट्ट बन्द सिफारिस तथा प्रमाणपत्र	१००	

योजना तथा कार्यक्रम सम्भौता सेवा शुल्क

१	१ लाख सम्म	१००	
२	१ लाख देखि ५ लाख सम्म	५००	
३	६ लाख देखि १० लाख सम्म	१०००	
४	११ लाख देखि २० लाख सम्म	२०००	
५	२१ लाख देखि ३० लाख सम्म	३०००	
६	३१ लाख देखि ३० लाख सम्म	४०००	
७	४१ लाख देखि ५० लाख सम्म	५०००	

८	५१ लाख देखि ६० लाख सम्म	६०००	
९	६० लाख र सो भन्दा माथि	१००००	

बहाल विटौरी कर

१	गाउँमा प्रति स्क्वा मिटर	रु १०
२	बजारमा प्रति स्क्वा मिटर	रु १५

मजदुर प्रमाणित शुल्क

१	निर्माण व्यवसायिका मजदुर प्रति व्यक्ती	५०
२	गाउँपालिकामा वेरोजगार फाराम दर्ता	१००

नोट : ढुंगा, गिट्टी, स्लेट, बालुवा, चुनढुंगा, अभ्रख र दहत्तर बहत्तरमा जिल्ला दररेट अनुसार हुने ।